

Blaðdeyðin vindur uppá seg

USA og Vestureuropa harðast rakt

Nögvastaðni í Vestur-Europa og í USA eru tað fleiri blað, sum stríðast fyri at kunna klára seg, og fleiri hava merkt týðulig tekin upp, at gongur ógvuliga nógv afturá hond, og royna tey at ganga nýggjar leiðir fyri at koma úr afturíðinum. Fyri heilt stuttari tíð síðani tóku tvey stór London blað seg saman.

Vánaligt útlit

Útlitið er ógvuliga dapurt, sum menn hava til støðuna hjá teimum blaðunum sum eru komin í fíggjarligar trupulleikar. Í »Dagens Nyheter«, sum hevur gjørt ymsar kanningar á hesum øki, verður sagt, at útreiðslurnar av at geva blað út vaksa so ómetaliga nógv.

unum, sum eru í Vestur-Týsklandi, í hesum sambandi kundi eisini Japan verið nevnt. Har stendur væl til hvat blaðum viðvíkur. Tey trý størstu blaðini »Asahie«, »Yomiuri« og »Mainichi« Shimbun« koma tilsamans út til hevtina av øllum teimum, sum keypa blað í Japan, nevnliga í 25 miljónum eintøkum. Bert »Asahie« kemur út í øllum sínum útgávum hvønn dag í 10 miljónum eintøkum.

Bretland

»Daily Sketch« er ikki til meir. Associated Newspapers, sum eisini eigur »Evening News« roynir at gera alt fyri at hava »Daily Mail« gangandi; men nógv ivast stórliga um hetta fer at eydnast teimum.

Blaðkreppan í London er ógvuliga stór. Einasta blað sum geva yvirskot eru »Daily Telegraph«, »Financial Times« og »Daily Mirror«. Tað gongur betur hjá »Daily Express«

»Times« minskar í hvørjum og er komið niður á 340.000 og tað verður tí hildið at vera ein tíðarspurningur hvussu leingi Thomson lordur, vil vera við at halda blaðið gangandi. Australski blaðkongurin Robert Murdoch hevur havt áhuga fyri blaðnum, men hann skal hava sagt, at hann biður eftir at yvirtaka blaðið til hann kann fáa tað ókeypis. Hildið verður, at um nakar kann fáa »Times« aftur á fótur so verður tað Murdoch.

USA

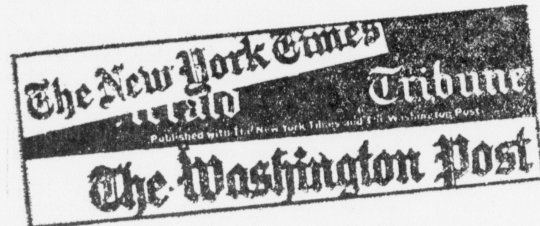
Í dag hevur New York bert trý stór blað, móti nýggju beint eftir seinra heimsbardaga. Hesi

York Daily News« hevur vaksandi lýsingaintøkum. Tað sum menn eru serliga bangnir fyri har, er, at fleiri staðni er bert eitt stórt blað, sum tí er fært fyri at venda fólksins hugsan sum tí lýstir.

Hevur fjarsýnið skuldina?

Altíð tá talað verður um blaðdeyða, eru tað fólk sum vilja vera við, at fjarsýnið hevur skuldina. Tað eru tað ikki allir serfrøingar, sum eru samdir við hesi áskoðan, tí tað vísir seg í fleiri londum, at síðani tey hava fingið fjarsýn veksur lesihugurin hjá fólki. Sama verður sagt um lýsingarnar í fjarsýninum, sum ikki hava nervað lýsingamongdina hjá blaðunum. Harafturimóti eru tað myndablaðini, sum í mong um londum eru komin illa fyri orsakað av fjarsýninum. Millum hesi kunnu verða nevnd: »Life«, »Look« og »Paris Match«, sum øll eru nógv útbreidd.

Bert seinastu tiggju árinu eru blaðini ikki at kenna aftur. Neyðugt er at broyta útsjónina og innihaldið, so kappingin kann takast upp móti øðrum. Somuleiðis verða stórríðir sett til tað tekniska.

Tað vóru »Daily Mail« og »Daily Sketch«.

Tey broyttu blaðstøddina fyri at tykjast meiri lættlesilig; men tað eru nógv sum ivast í hvussu leingi tey kunnu halda áfram við at koma út.

Í Wien tóku tey bæði stóru dagblaðini, »Kronenzeitung«, sum kom út í 800.000 eintøkum og »Express« við 200.000 eintøkum, seg saman. Í Paris tóku tvey blað seg saman, tað vóru »Paris Presse« og »France-Soir«. Um vit so fara eitt sindur longri aftur í tíðina, men ikki er tað heldur langt síðani, so gingu tvey hálendsk blað saman. Tað vóru teir mest týðandi avisurnar í Hálendi, nevnliga »Nieuwe Rotterdamse Courant« og »Algemeen Handelsblad«.

Hildið verður, at orsøkin til blaðdeyðan í London er, at tað eru ov nógv blað har og eisini at fólkið ikki lesur so nógv blað í dag, sum tey gjørdur fyri nøkrum árum síðani. Viðvíkjandi teimum amerikansku blaðunum heldur blaðið orsøkina vera, at tað eru komin so nógv nýggj distriktblað, sum hava tikið ein heilan hóp av lýsingaintøkum um hjá teim stóru blaðunum. Hvor skuldi trúð, at eitt so stórt blað sum »New York Times« kundi verða hótt av smáum blaðum, men so er. Einasta land í Vestur-Europa sum ikki er so nógv herjað av blaðdeyðanum er Vestur-Týskland. Nøkur heilt fá blað eru givin, men enn er úr at gera hjá teimum 14.000 blaðmonn-

nú, men »Times« hevur eitt hall uppá millum 26 og 32 miljónir um árið. »Guardian« hevur somuleiðis hall, um ikki rættliga so stórt — 15 milj. um árið —. Upplagið hjá

»New York Times«, »New York Daily News« og »New York Post« sum kemur út um kvöldið. Øll blaðini hava vaksandi útreiðslur, og bert eitt av teimum, »New

Har fá hava nóg mikið og fleiri ov lítið

Pólski gerandisdagurin er broyttur síðani syndarligu hendingarnar sum fóru fram seinasta heyst, tá arbeiðsmenninir við skipasmíðjurnar við Eystursjógvinn mótmæltu tann lága livistandardin, sum var eitt úrslit av teimum mongu skeivleikunum, sum stjórnin gjørdi undir leiðslu av Vladislav Gomulka.

Men í dag — hálvt ár eftir desemberfriðin og fyra mánaðar eftir at Edward Gieriek kunngjórði sína politisku skrá, er nógv broytt. Ístaðin fyri vónloysi, hava fólk fingið vónir um, at tað fer at eydnast Gieriek at fullføra skrá sína.

Fá hava nóg mikið

Men Póland er enn tað landið, har fá hava nóg mikið

og fleiri ov lítið, og enn hevur ikki eydnast at broytt nakar serligt á hesum øki, burtsett frá at tey sum vóru ringast fyri, hava fingið eina litla lonarhækking.

Tann vónin, sum fólk hava sett til leiðslu Gierieks, er tó ikki heilt uttan fyrivarni, sum serliga er móti matvørupolitikkinum, hann segði seg at vilja føra.

Orsøkin til, at fólk á hesum okinum ikki eru so ovurfeigin er, at tey so mangan eru vórðin vónsvikin undir politisku leiðslu Gomulkas. Gjøgnum fleiri ár var fólkinum jattað ábótur, men ongantíð hava jättanir hildið, og at endanum komu so tær stóru príshækkingarnar, sum gav sínar reaktiónir, serliga í skipa-

smíðjubyunum við Eystursjógvinn.

Tóku við læru

Men eitt hevur ófriðurin lært pólendingar. Tað hjálpti at mótmæla.

Eitt tað fyrsta sum Gieriek gjørdi, tá hann kom til rætt var at avtaka ta 5-áraætlan, sum Gomulka júst hevði sett í verk og í staðin var í skundi gjørd ein fyribils eitt-áraætlan. Um fáar dagar rokna menn við at Gieriek kunnger eina 4 áraætlan.

Tað sum hann fer at føra fram her, fer hann at seta sær fyri at fáa gjørt áðrenn 1975. Ein blaðmaður hjá danska blaðnum AKTUELT hevur fingið fatur á stjóranum fyri

tilrættaleggjarnevndini. Stefan Hatt, sum hevði sagt blaðmanninum frá nøkrum av tí, sum stjórnin fer at hava við í nýggju fyra-áraætlanini.

Stefan Hatt segði, at fleiri av teimum ábótum, sum vóru ætlaðar at gera í Gomulka tíðini, ikki komu til sín rætt og aðrar vóruð ongantíð settar í verk, við tað at ov illa var fyrstilað.

Hetta fordi við sær, at ov stórar íleggingar vóru gjørdar í stórindnaðinum og lítið og onki var gjørt við nýtsluvøridnaðin. Eisini minkaði tjóðarinntøkan og reallonin.

Ístaðin fyri at livikorin batnaðu stóð í stað og hjá teimum, sum frammanundan vóru ringast fyri, gjørdist enn verri. Í royndini við at rætta henda misjavna aftur, gekk tað útyvir landbúnaðarstettin, við tí úrsliti, at prisurin á

Gomulka

Miseyndaður politikur hansara færdi til uppreistur.

landbúnaðarvørum vaks munandi.